

őáléőááúíóá
Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.76/2018/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2018. év szeptember hó 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 1.B.536/2017/33-I. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék 2018. január 30. napján kihirdetett 1.B.536/2017/33-I. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő folytatólagosan elkövetett súlyos testi sértés büntetében, az 1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c) és e) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében, az 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és aszerint minősülő kifosztás büntetében, valamint az 1978. évi IV. törvény 282/B. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző és a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő kábítószerrel visszaélés büntetében.

Ezért őt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. A vádlottal szemben 67.000,- forint erejéig vagyonekbezárt rendelt el, továbbá a magánfél által bejelentett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az ügyész - 3 nap gondolkodási határidő fenntartását követően - a törvényes határidőn belül a vádlott terhére, bűnösségének a megállapított bűncselekményeken túlmenően az 1978. évi IV. törvény 175/A. § (1) bekezdésében meghatározott emberrablás büntetében való megállapítása, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának növelése, végrehajtása felfüggesztésének mellőzése és közügyektől eltiltás kiszabása végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.144/2018/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést mind az emberrablás büntettének megállapítása, mind a súlyosabb büntetés kiszabása vonatkozásában fenntartotta.

Érvelése szerint a vádlott az elsőfokú ítélet 5. tényállási pontjában leírt magatartásával - a törvényszék álláspontjával ellentétben - megvalósította az emberrablás büntettét, amely két mozzanatból áll. Egyrészt másnak a személyi szabadságtól való megfosztása, másrészt a személyi szabadságától megfosztott személy szabadon bocsátásának követelés teljesítésétől való függővé tétele. A fellebbviteli főügyészség az 5. tényállási pontban leírtak felidézését követően vitatta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, miszerint a személyi szabadság korlátozása csak a korláthoz kapaszkodó sértett rángatásában nyilvánult meg és az elhangzott követelés is komolytalan volt, mivel meglátása szerint a sértett személyi szabadságától erőszakkal történt megfosztása már a gépkocsiba belökéssel és az ajtók rázárásával megkezdődött, az akarata ellenére történt elszállításával folytatódott, majd a kábítószer fogyasztásra kényszerítéssel fejeződött be. A vádhatóság véleménye szerint a korlátba kapaszkodott sértett rángatása csak egy mozzanata volt a személyi szabadságtól való megfosztásnak, ezért tévedett a törvényszék, amikor ezt a részmozzanatot az elkövetési magatartás egészéből kiragadva értékelte.

Jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a követelés komolyságával kapcsolatos okfejtése sem helytálló, mivel a törvényi tényállás megvalósulásához összefüggésnek kell fennállnia a sértett személyi szabadságától való megfosztása és a szabadon bocsátásának meghatározott feltételhez kötött teljesítése között, e körben bármiféle többletmagatartás vagy annak elmaradása a tényállásszerűség szempontjából indifferens.

A büntetéskiszabás tekintetében az ügyészség további súlyosító körülményként kérte értékelni a súlyos testi sértés és a személyi szabadság megsértésének büntette esetében a folytatólagos elkövetést, ez utóbbi bűncselekménynek két oknál fogva is súlyosabban minősülését, valamint azt a tényt, hogy a kábítószerrel visszaélés büntettét a vádlott részben kábítószer fogyasztására kényszerítéssel követte el.

Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlott 5. tényállási pontban rögzített cselekményét az 1978. évi IV. törvény 175/A. § (1) bekezdésébe ütköző emberrablás büntetteként is minősítse, a vele szemben kiszabott börtönbüntetés végrehajtásának felfüggesztését mellőzze, a szabadságvesztés tartamát emelje meg, továbbá mellékbüntetesként a közügyek gyakorlásától tiltsa el, egyebekben a törvényszék ítéletét hagyja helyben.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen fenntartotta a bejelentett fellebbezést. Előadása szerint a törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítékokat beszerezte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Álláspontja szerint az 5. tényállási pontban rögzítettek kimerítik az emberrablás büntettének törvényi tényállását is, aminek alátámasztásaként kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az elkövetési magatartás megvalósulásának vizsgálatát leszűkítette a sértett rángatására és a követelésre, mivel a vádlott magatartása a hivatkozott tényállási pont eseményeire tekintettel kitaró volt, így a vádlott cselekvősege alapján az emberrablás büntettének megvalósulása is megállapítható. Erre figyelemmel továbbra is indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat mondja ki bűnösnek az emberrablás büntettében is. Utalt arra, hogy e bűncselekmény megállapítása nem változtat azon a tényen, hogy a vádlottra nézve kedvezőbb az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvény alkalmazása. Ugyancsak fenntartotta a végrehajtandó szabadságvesztésre és közügyektől eltiltásra ítélésre vonatkozó indítványt, amellyel kapcsolatban kiemelte, hogy az

enyhítő körülményekkel szemben nyomatékos súlyosító körülmény a vádlott terhére megállapított cselekmények kiemelkedő tárgyi súlya.

A vádlott védője az írásban benyújtott beadványában, majd a nyilvános ülésen is az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta mind az eljárás tárgyát képező cselekmények büntetőjogi minősítése, mind az alkalmazott joghátrány tekintetében.

A vádlott a nyilvános ülésen az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában előadta, hogy bár az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásban foglaltakkal nem mindenben ért egyet, azonban az elsőfokú ítéletet tudomásul vette, mivel életének ezt a szakaszát le akarja zárni. Hangsúlyozta, hogy a sértettel nem tartja a kapcsolatot, továbbá kiemelte megromlott egészségi állapotát, amelyre tekintettel szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az ügyészi fellebbezés nem alapos.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 2018. július 1. napján történt hatályba lépésre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 868. § (1) bekezdése alapján a Be. rendelkezéseire figyelemmel bírálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla a perorvoslatok alapján eljárva a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a Fővárosi Törvényszék ítéletét, továbbá az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírálta.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, a bizonyítást teljes körűen lefolytatta, a vádlottat és a tanúkat kihallgatta, korábbi vallomásaikat, a szakértői véleményeket, illetve az okirati bizonyítékokat ismertetéssel a bizonyítás anyagává tette.

A beszerzett bizonyítékokat az ítéletének meghozatalakor hatályban volt 1998. évi XIX. törvény 78. § (3) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről a szükséges mértékben számot adott.

Az elsőfokú bíróság teljes körűen megvizsgálta a bizonyítékokat és azokat értékelési körébe vonta, majd az eljárásakor hatályban volt 1998. évi XIX. törvény 258. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően mindenre kiterjedően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, indokolási kötelezettségének minden tekintetben eleget tett.

A bizonyítékok értékelésekor logikai hibát nem vétett és a beszerzett bizonyítékokból iratellenes, vagy az adott bizonyíték kereteit meghaladó következtetéseket sem vont le, mérlegelési tevékenysége a másodfokú bíróság számára minden elemében meggyőző volt.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

Az ítéltábla észlelte, hogy szerkesztési hiba folytán az elsőfokú ítélet 2. oldalán az indokolás rész első sorából kimaradt a kerületi ügyészség vádiratának száma, ezért azt jelen helyen a vádirat B.X.394/2011/15-I. számának feltüntetésével pótolja.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és az ügyészség érvelésével ellentétben a cselekmények, így különösen az 5. tényállási pontban rögzített elkövetési magatartás minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

Az ügyészség fellebbezésében előadottak miatt a másodfokú bíróság az 5. tényállási pont cselekményeinek büntetőjogi minősítésével összefüggésben az alábbiakra mutat rá.

Az 1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdésében szabályozott személyi szabadság megsértésének büntette és a Btk. 175/A. § (1) bekezdésében meghatározott emberrablás büntette egymáshoz képest speciális viszonyban áll. Az emberrablás törvényi tényállása a személyi szabadságtól erőszakkal, vagy az élet, testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel, illetve a védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapot kihasználásával történő megfosztáson túlmenően a sértett szabadon bocsátásának követelés teljesítésétől történő függővé tételét is megköveteli (BH 2006.9.274).

Az kétségtelen tény, hogy jelen esetben a vádlott a sértett akaratát megtörő (vis absoluta) és közvetlenül a sértett személye ellen irányuló, a testére gyakorolt ellenséges fizikai ráhatást, azaz erőszakot alkalmazott, továbbá az is megállapítható, hogy az adott pillanatban a vádlott formálisan egy követelés teljesítésétől, nevezetesen a sértett feljelentésének visszavonásától tette függővé a magánfél elengedését, így az emberrablás bűncselekménynek ezt a törvényi tényállási elemét is látszólagosan kimeríthette volna, azonban az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor e részcselekményt az ügyészségnek a nyilvános ülésen elhangzott álláspontjával ellentétben nem önállóan, az 5. tényállási pontban leírt cselekménysorozatból kiragadva, hanem azzal együtt, annak részeként értékelte. A törvényszék abban a kérdésben is helytállóan foglalt állást, hogy az események láncolatára, majd a későbbi fejleményekre tekintettel az elhangzott követelés sem a vádlott, sem a sértett vonatkozásában nem bírt jelentőséggel, vagyis teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a feljelentés visszavonására irányuló felszólítás formailag ugyan követelésnek tűnt, azonban valójában egy üres fenyegetőzés volt.

Az emberrablás törvényi tényállása az úgynevezett túszszedést kívánta büntetni, azaz a sértett személyi szabadságától való megfosztása és utóbb a fogva tartott személy szabadon bocsátásának a meghatározott feltételhez kötött teljesítése között fennálló összefüggés szükséges e bűncselekmény megvalósulásához. Az említett tényállási pont esetében a törvényszék helytállóan következtetett arra, hogy látszólag, a cselekménysor egyik momentumában ez az összefüggés fennállt, azonban az eseménysor egységes, és nem részekre bontott vizsgálata alapján kitűnik, hogy az emberrablás büntettének megvalósulása a vádlotti magatartás nem felszínes, hanem alapos, átfogó vizsgálata alapján fel sem merülhet. Ez utóbbi megállapítást leginkább magánfél sértettnek az eseményeket követő napon tett nyomozati tanúvallomása támasztja alá (nyom. ir. 571-575. oldal), amelyből egyértelműen látszik, hogy a vádhatóság által emberrablásként értékelt cselekményben a követelés tartalmának semmiféle relevanciája nem volt, mivel a vádlott az elengedést követően a sértettet egy parkban utolérte, majd magántól nem a feljelentés visszavonását, hanem azt követelte, hogy maradjon vele. A vádlottnak ez a megnyilvánulása egyébként összhangban állt az eseményeket megelőző kinyilatkoztatásával, amelyben szerelméről biztosította a sértettet, így mindezeket figyelembe véve a törvényszék helyesen értékelte az 5. tényállási pontban leírtakat a kábítószerral visszaélés büntette mellett a folytatólagosan elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének részcselekményként.

Az elsőfokú bíróság ítélete 12. oldalán helytálló érvekkel támasztotta alá, hogy ítélete meghozatalkor miért alkalmazta az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit, melynek során helytállóan mutatott rá arra, hogy az időközben hatályba lépett 2012. évi C. törvény (Btk.) két bűncselekmény vonatkozásában is szigorúbb szabályozást tartalmaz.

A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság szinte hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlott terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket, azonban az ítélet táblát osztotta a vádhatóság álláspontját, miszerint további súlyosító körülményként értékelendő a súlyos testi sértés büntetése és a személyi szabadság megsértésének büntetése esetében a folytatólagos elkövetés, továbbá az is, hogy a kábítószerrel visszaélés büntettét részben a sértettnek kábítószer fogyasztására kényszerítésével követte el.

A másodfokú bíróság az enyhítő körülmények közt - az Alkotmánybíróság 2017. február 7. napján meghozott IV/1087/2015. számú határozatában írtakra is figyelemmel - külön kitér a jelentős, nyolc évet meghaladó időmúlásra, amely a büntetőeljárás olyan mértékű elhúzódásának minősül, amit a büntetés kiszabása során nyomatékos enyhítő körülményként kellett figyelembe venni.

Az elsőfokú bíróság a súlyosító és enyhítő körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor úgy ítélte meg, hogy a büntetlen előéletű vádlottal szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt. Az elsőfokú bíróság által meghatározott szabadságvesztés tartama arányban áll a vádlott személyében és cselekményeiben megnyilvánuló társadalomra veszélyességgel.

A vádhatóság fellebbezésének indokaként előadottakkal szemben a másodfokú bíróság a fokozatosság elvére, az igen jelentős és a vádlottnak fel nem róható időmúlásra, az időközben megromlott egészségi állapotára, jelenlegi rendezett életvitelére, valamint arra a tényre is tekintettel, hogy azóta sem indult vele szemben büntetőeljárás, egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

Az ítélet táblát a jövőbeni visszatartó hatás érdekében is célravezetőbbnek találta a szabadságvesztés végrehajtásának a törvény által megengedett maximális időtartamú próbaidőre való felfüggesztését.

A halmazati büntetés kiszabása és a szabadságvesztés büntetés börtön fokozata is törvényes, továbbá az elsőfokú bíróság azt is helyesen tüntette fel ítéletében, hogy ezen rendelkezések mely törvényi rendelkezéseken alapulnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek voltak.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítélet táblát a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdésében írt eljárás keretében - nyilvános ülésen -, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2018. év szeptember hó 13. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Patassy Bence s.k.
előadó bíró

Dr. Vincze Piroska s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 1.B.536/2017/33-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.76/2018/7. számú végzése által 2018. év szeptember hó 13. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2018. év szeptember hó 13. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő